

SLOVENE

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishtvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Inserati:
Enostop. petlivrst (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izveniši nedelje
in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upraviništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — V sprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188.

Iz narodno-napredne stranke.

Dejstvo, da so se združili v veleposestvu konservativni in liberalni člani nemškega veleposestva s slovenskimi liberalci proti slovenski ljudski stranki, je pretreslo tudi one člane narodno-napredne stranke, ki so si ohranili svoj narodni čut v kljub strahoviti gonji slovensko-nemške zveze. Dobili smo od pristaša narodno-napredne stranke sledeči dopis, ki ga priobčujemo, ker osvetljuje mnenje v teh krogih. Dopis se glasi:

Slavno uredništvo!

"Slovenec" pozivlje v št. 87. liberalce, da se oglašijo in protestujejo proti postopanju njihove stranke zlasti radi postopanja pri zadnjih volitvah v kuriji veleposestva na Kranjskem.

Za danes ostane naj ime dopisnika še tajno — akoravno se mu ni treba skrivati pred svojo liberalno gospodo, oziroma pred vodstvom "narodno-napredne stranke" — kadar pa dokažejo gospodje neistinitost naslednjih dejstev — razkrijem tudi svoje ime — ker imam i jaz dovolj takega vodstva.

"V slogi je moč" — "sloga jači in nesloga tlači" — to so bili temeljni stavki, koje je zapisal pokojni Jurčič na prapor svoje narodne slovenske politike.

A kje so časi, ko je pod tribojnim praporom deloval ves slovenski svet za narodno blaginjo, kje so časi taborov, prvi časi "Sokolstva", ko smo videli osivele može v rdečih srajkah nadušeno korakati in prepavati v boj proti dušmaninu — našim narodnim nasprotnikom! Tedaj je bila sloga v prvaškem zboru, katere danes žalibog pogrešamo.

Razkol v narodu je nastal, — toda ne radi principijelnih narodnih vprašanj — smelo trdim — le radi osebnosti. Razbil se je narod v dve glavni stranki in po če gavi krivdi?

To vprašanje rešiti ni težko. Lahko se reče, da sta obe stranki k temu razkolu po svoje pripomogle, ne pa, da bi se bila ena ali druga odpovedala delovati za narod.

V prvi dobi sta se zedinili po resnem premišljevanju obe stranki na podlagi določil, ki so jih formulirali načelniki strank. Ta sprava je pa le kratek čas trajala; kršila jo je namreč v prvi vrsti klerikalna stranka s svojimi usodepolnimi konzumi.

Sprava je tedaj splavala po vodi in z njo tudi narodna sloga.

Do danes je propadlo marsikatero konzumno društvo, propadel pa tudi marsikateri liberalni trgovec na deželi, in bližajo se časi, ko bode blagostanje ljudstva in zlasti takozvanega srednjega stanu na deželi popolnoma uničeno.

Gotovo je, da ni naroda, katerega bi držal samo narodni čut pokonci, marveč je tej narodni zavesti potreba tudi dobre gnotne podpore. Smelo tedaj trdim, da s trenutkom, ko bode kmet popolnoma ubožal, bode izginil tudi njegov narodni čut in tujčeva peta bode še bolj eholo tlačila naš rod, kakor danes.

A v istem položaju se nahaja tudi meščan.

Poglejmo si v vrstah meščanstva narodni steber — obrtnike! Ako primerjamo posamezne obrti od danes in pred 30 leti, videli bomo, da se je sicer število obrtnikov obilo pomnožilo, a delovršba nam kaže, da ista v stroki ne dosega naših prednikov.

Naš slovenski obrtnik ne napreduje s časom, marveč je tudi že zašel na pot nezdrave konkurence, medtem ko se naseljujejo nemški in laški obrtniki vseh vrst in z rednim dobrim delom in blagom izpodrivajo naravnim potom svoje vrstnike domačine.

Koliko časa bode trajal ta boj, se sicer ne da določiti, vendar nam mora biti jasno, da v tem boju podleže domačin.

Tako neugodno se suče kolo časa pred našimi očmi, ne da bi ena ali druga vodečih političnih strank posegla vmes in preprečila očitni propad nareda, ki ga vidimo v mestih.

Mesto pa, da bi se pisali članki in listi v gospodarsko blaginjo za slovenski narod, polnita oba politična dnevnika svoje predale z gnusom drug proti drugemu in zlorabljata svoje čitatelje na tak pedel način. Mesto sloge se širi sovraštvo in neti še celo razkol v družinskem zasebnem življenju. Kam nas dovede to?

Kakor jaz, tako čuti tudi marsikateri liberalci ali klerikalec, naj bode še tako rdeč ali črn, potrebo preobrta v narodu in potrebo formuliranja narodnih načel.

Pa zakaj bi to ne šlo? Saj imamo v češkem narodu, in če hočete tudi v nemškem narodu dovolj zgledov! Seveda eno je pri tem neobhodno potrebno: da se sedanja obojestranska načelna garda odpove svojih takozvanih predprav in se pogodbe izvrše in sestavijo na širši podlagi.

Za tako delo je treba poklicati narod, ne pa samo gospoda knezoškofa, ali pa na-

šega sicer dičnega ali slabega politika dr. Iv. Tavčarja, in potem bo vse šlo. Treba nam je "narodnega sveta", in le na tej poti je še mogoče ob 12. uri rešiti narod — narodnega in gospodarskega pogina.

Odstopiti je tedaj v prvi vrsti onim gospodom, ki bodisi z lepo besedo ali pa po svoji stopinji terorizirajo narodne može in jim jemljejo priliko, prostodušno izraziti svoje narodne misli in čustva. Poznam odlične Slovence, kojim se zapira na ta način sapa — in gotovo le na škodo sloge.

V narodnem oziru ima liberalna stranka po Nemcih vezane roke. Že vzgojo mladine odločujejo Nemci. V slovenske kraje pošiljajo se hajlovci za učitelje — nasproti se pa naši — člani narodno-napredne stranke po želji Nemcev odriavajo. Tako je tudi pri obrtnikih, koder se protežirajo polnemci iz osebnih ozirov proti narodnim pristašem. To so žalostni uspehi liberalne stranke v zadnjem času.

Klerikalna stranka pa vsaj podpira svoje člane, pristaše in jih štiti, ako je potreba tudi po listih — pri nas pa je Slovenec "vogelfrei" in še celo mestna višja deklška šola je izpostavljena nekvalifikovani kritiki — glasila lastne stranke.

Je li to politika — Bog zna?

Pravni čut, ki ga ima vsak človek, se mora zgražati nad postopanjem narodno-napredne stranke proti svojim lastnim pristašem, zlasti v občinskem svetu. Slučaja Petričič in dr. Požar in druge nevhvaležnosti v kregu te stranke kriče po remeduri narodnega načelnštva.

Tako nadalje ne more iti. Tako postopanje se mora vsakomur naravnost gabi.

Taki so sedaj odnosi. Zato naj bi razsodni gospodje vendar le enkrat uvideli, da je vse tako počenjanje na kvar naroda. Skrbeti moramo za slovenski narod, ne pa za osebe. Oseba pade — narod pa ostane.

Ljubljana, 18. aprila 1905.

Hvaležni smo za ta dopis, ker smo vsikdar prijatelji odkritosrčnosti. Opomnili bi tu le nekaj stvari. Vprašanja konsumnih društev nismo smatrali nikoli za politično vprašanje, ampak za gospodarsko stvar. Priporočali smo gospodarsko organizacijo vedno z ozirom na to, da se dvigne celota slovenskega naroda. Sicer je pa ta stvar sedaj odstopila precej z dnevnega reda, ker se deluje bolj za produkcijske in kreditne zadruge, pri katerih se kažejo v resnici jako lepi uspehi. Za obrtni stan se je katoliško-narodna stranka vsikdar potegovala

in se trudila zlasti za organiziranje malih obrtnikov po mestih. Da se ni doseglo več, so krive razmere, a upamo, da se obrne na bolje. Glede ljubljanskega škofa, ki ga omenja g. dopisnik, pripominjamo, da se on v naše čisto politične borbe ne vmešava. On v pastirskih listih in pridigah zavrača protiversko gonjo izvestnih listov, a reči moramo, da on na nas nikakor ne pritiska, da ni v vodstvu stranke in da smo za vse, kar pišemo, odgovorni mi in nihče drugi. Glede vodstev strank je pa velik razloček. Katoliško-narodna stranka na shodu zaupnikov kritizira svoje vodstvo in ga čisto demokratično voli. Tu ni nobenega terorizma. Voditelj je tisti, ki je najboljši, a takoj lahko pade, ako se pregreši. Pri liberalcih je pa popoln absolutizem, ker ni nobene svobode in pravzaprav le baron Schweigel ukazuje "Narodu" in onim, ki jih drži njegova roka, drugi morajo pa plesati po komandi.

Gosp. narodno-napredni dopisnik je pa izrekel eno idejo, ki ni prazna —: Ali ne bi kazalo, da se osnuje "Narodni svet", ki bi moral v narodnih vprašanjih govoriti odločilno besedo? Pomislite: Dr. Šusteršič ponudi kompromis, dr. Tavčar ga odkloni. To sta dve stranki. A kdo je sodnik med obema? Po sedanjem zistemu sta edina sodnika baron Hein in baron Schweigel.

Ta pametni nasvet "Narodnega sveta" sprejemamo danes in ga predlagamo v razmišljevanje. Stvar je važna in nujna.

Rusko-japonska vojska.

Japonsko armadno povelje.

General Oku, poveljnik 2. armade, je pred bitko pri Mukdenu izdal na svojo armado povelje, iz katerega je vredno omeniti sledeče stvari:

"V vseh bojih je vsak v polnem obsegu storil svojo dolžnost, od zadnjega vojaka do vrhovnega poveljnika, in povsod je bil sovražnik vržen nazaj, vendar pa se nam ni posrečilo popolnoma zlomiti trdovratnega odpora hrabrih naših nasprotnikov. Najresnejše in najkruvejšje bitke nas najbrže še čakajo in vsak v moji armadi naj si bo v svesti tega, da je konec vojske še jako daleč. — Skrivnost zmagonosne bitke je v hra-

po vseči Zadnji ruski patriarh je bil Adrijan. Ko je ruska duhovščina l. 1721. prosila carja, naj ji da novega cerkvenega glavarja, se je Peter ves razjarjen udaril ob prsa in jim zaklical: "Tukaj imate patriarha!" Ustanovil je še istega leta s posebnim ukazom versko zbornico, imenovano sveti sinod, in ji postavil na čelo carskega prokuratorja, ki je državni uradnik, reprezentant carja, pravoslavnega papeža.

Statut sv. sinoda pravi, da je od carja ustanovljen in od njega odvisen. Obstoja iz 7 do 12 članov, ki jih imenuje car. Odločilna oseba v svetem sinodu ni predsednik, ampak posvetnjak — "oberprokuror", ki sporoča sinodu carske ukaze in predmete za posvetovanje ter predlaga zopet carju sinodalne sklepe. Ta ustanova je popolnoma brez lastne moči, ker nima sv. sinod niti pravice iniciative, niti izvršilne oblasti. Obe pravici ima le višji prokuror, oziroma car. Člani morajo s prisego priznati, da je temu zboru sodnik car sam. Isti nauk o carjevem vrhovnem glavarstvu uče škofje v svojih katekizmihi. "Imperator" je neomejen vla-

LISTEK.

Razvoj ruskega sv. sinoda.

Priobčil Vl. K.
(Konec.)

Carigrjaci so na vso moč ugovarjali proti samostojni ruski metropoliji. A bili so sami brez moči; imeli so kot matica ruske cerkve le zgodovinsko pravo in to se poudarjali venomer; da bi pa nastopili z moralnim vplivom, niso mogli, ker ga niso imeli; bili so sami shizmatiki, igrači v rokah paganskega samodržca, v notranjem ustroju pa razsuti in needini. Korupcija v višjih in najvišjih cerkvenih krogih je bila velika: žolti mamoni je odločeval cerkveno politiko.

Denarja so imeli moskovski avtokratje dovolj. Da bi torej tudi pred zunanjim svetom ruska cerkvena organizacija veljala za pravomočno in postavno, so l. 1589. kupili carigrjskega patriarha Jeremija, da jim je dovolil lasten, od Carigrada povsem neodvisen patriarhat s sedežem v Moskvi.

To je bila za Ruse velika pridobitev. Oteli so se slabega vplivanja razsute carigrjske cerkve; še mlado in sveže rusko krščanstvo se je moglo razvijati samostojno, iz lastnih sil, ki jih je bilo v njem mnogo, saj je ravno Kristusov nauk nežni slovanški narodu dovolj zgledov! Seveda eno je pri tem neobhodno potrebno: da se sedanja obojestranska načelna garda odpove svojih takozvanih predprav in se pogodbe izvrše in sestavijo na širši podlagi.

Za tako delo je treba poklicati narod, ne pa samo gospoda knezoškofa, ali pa na-

To je bila za Ruse velika pridobitev. Oteli so se slabega vplivanja razsute carigrjske cerkve; še mlado in sveže rusko krščanstvo se je moglo razvijati samostojno, iz lastnih sil, ki jih je bilo v njem mnogo, saj je ravno Kristusov nauk nežni slovanški narodu dovolj zgledov! Seveda eno je pri tem neobhodno potrebno: da se sedanja obojestranska načelna garda odpove svojih takozvanih predprav in se pogodbe izvrše in sestavijo na širši podlagi.

Za tako delo je treba poklicati narod, ne pa samo gospoda knezoškofa, ali pa na-

Te cerkvene samozvesti pa niso radi gledali ruski carji. Nastopali so sovražno proti nji, kjerkoli so mogli. Razmerje med posvetno in duhovsko oblastjo je postalo napeto, in bilo je treba le carja, ki bi si upal prodrati močni jez hierarhijske oblasti. In prišel je tudi tak car — v osebi Petra Velikega.

Peter je bil tip skrajnega avtokrata, ki ni mogel trpeti nobene oblasti niti nad seboj, niti poleg sebe. Izprva je pač mislil tudi na unijo z Rimom. Ko je bil leta 1698. na Dunaju, mu je delovanje jezuitov tako imponiralo, da jih je naprosil, naj bi mu podobno družbo osnovali tudi na Ruskem. Ali ko se je na Francoskem o reformaciji svoje domovine posvetoval s sorbonskimi doktorji, so mu ti janzenisti pregnali vse iluzije o uniji. Najostudnejša točka v zgodovini janzenizma je morda ravno to, da so po svoje preustrojili idealnega in dobromislečega Petra, ki je iskal medija, ki bi posredoval zahodno in vzhodno kulturo; vcepili so mu nazor narodne, državne cerkve, ki je bil Petrovi naravi kajpada takoj

brosti, energiji, bojaželjnosti in vztrajnosti, s katero morajo čete do skrajnosti izkušati doseči zaželjeni cilj. Poveljniki morajo svojim podložnikom jasno raztolmačiti, da vsak trenutek obotavljanja, vsaka neodločnost izgube le množijo, medtem ko jih more zmanjšati le svež pogum in neustrašenost. To je vzrok, zakaj moramo redno in brezobzirno naprej, ne da bi se dali ostrašiti pred kakimi težavami in nevarnostmi, dekler ne d o s p e m o d o c i l j a. Pravo jedro stroge discipline ima svojo podlago v na zaupanju slonečem razmerju, v katerem mora predstojnik biti s svojimi podložniki. ... Ker bo vojska še dolgo trpela, mora biti naša vojska v vsakem oziru močnejša; mladi častniki si morajo vsled tega prizadevati, da si razširijo svoje znanje, in ravno tako se mora vedno pri vsaki priliki urediti rezervist. Postojanke naših armad se raztezajo nad 36 kilometrov in na vsej črti smo v ozki zvezi z nasprotnikom. Ako bi bil kak nam sosedni oddelek od prve ali tretje armade vržen nazaj, ali bi moral nazaj na dano povelje, morajo naše čete brezpogojno vztrajati v svojih postojankah in vsak poveljnik mora skrbeti za to, da v njegovem okrožju ne nastane nemir ali ropot vsled izgub. Za slučaj, da pride kak oddelek v stisko, mora bližnji oddelek takoj pomagati in, ne da bi čakal rezerv, storiti vse, da ne pade postojanka v sovražne roke, najsi tudi zastavi zadnjega moža. Posebno resne in mnogostanske so naloge, ki se zahtevajo od poveljnikov artiljerije in tehničnih čet, kajti pogosto je vse odvisno od njihove previdnosti, najti pravi trenutek, da posežejo v boj s svojimi četami. Poglavita skrb vsakega poveljnika pa bodi, da skrbi tudi za telesni blagor svojih podložnikov s tem, da gleda na to, da zadostuje živje in obleka ter odgovarja upravičenim željam.

Razburjenje na Japonskem.

Tokio, 19. aprila. Poročilo, da križari admiral Roždestvenski še vedno na višini pri Kamranku ter nadzira nevtralne ladje, vzbujajo razburjenje proti Franciji, ki je dovolila admiralu, da se poslužuje luke Kamrank za opirališče svojih operacij. Japonska vlada ničesar ne poroča, da bi bila ugovarjala pri francoski. Listi zahtevajo krepkega nastopa.

London, 19. aprila. "Daily Telegraph" poroča iz Tokia, da se je francoski vladni vročil formelen protest Japonske.

London, 20. aprila. Iz Tokia poročajo, da v vseh krogih raste ogorčenje, ker je Roždestvenski še vedno v francoskih vodah. Listi pišejo danes še v mnogo silovitejšem tonu ko pretekli dne, in glasi se, da odgovarjajo izjave listov le mnenju meročajnih krogov. Kronske svet, ki se je vršil včeraj pod predsedstvom mikada, je trajal skoro pet ur; prisostvovali so mu najvišji vojaški činitelji in glasi se, da se bodo sklepi kronskega sveta izrazili v jako ostri notji, ki se bo odposlala v Pariz. Nota ima skoro značaj ultimata. — Izdajatelj listov, štirideset po številu, so imeli včeraj sejo ter se zedinili, glede nadaljnjega ravnanja. Več listov izjavlja, da je nujno potrebno, s matratii Indokino takoj za sovražno ozemlje V Londonu so mnenja, da je ogorčenje Japoncev upravičeno, vendar pa opravičujejo Francijo s tem, da je Francija že pri Madagaskarju pokazala resno voljo, izogniti se kršenju nevtralnosti, da pa je bil

dar tudi v cerkvenih zadevah in nikomur na svetu ni dolžan dajati odgovora. On kanonizira celo svetnike! Cerkevne osebe morajo priseči, predno nastopijo službo, da jo hočejo vestno upravljati po naukih Svetega pisma, po kanonih vzhodne cerkve in instrukcijah in ukazih carskega veličanstva.

Naloga mu je, da izpreobrača drugoverske kristjane in pogane k pravoslavju in da cenzurira verske spise. Podložne so mu eparhije (nadškofije) s svojimi konzistoriji.

Vsled te birokratske uprave je ruska cerkev kakor v okovih. Napredek je izključen. Kdor ne napreduje, nazaduje, in zdi se nam, da ne pretiravamo, če trdimo, da je današnjih homatij v Rusiji poleg civilnega absolutizma kriv v prvi vrsti cezaropapizem ruskih carjev in birokratizem duhovstva!

Zadnje dni so listi poročali, da je prokurator Pobedonoscev odstopil, ruska duhovščina pa da si želi spet patriarha; čujejo se tudi Rimu prijazni glasovi. Spadcem sv. sinoda bi bila odpravljena največja ovira za nadaljnji razvoj ruske cerkve in države.

Roždestvenski popolnoma gluh za vse nasvete, ki so mu prišli iz Pariza, tako da je bila francoska vlada proti svoji volji več mesecev v silno težavnem položaju napram Japoniki.

Pariz, 20. aprila. "Agence Havas" poroča: V zunanjih listih razširjene vesti, češ, da je Japonska vložila pri francoski vladi formalen protest, zaradi kršenja nevtralnosti po ruski eskadri, so v tukajšnjih diplomatskih krogih popolnoma neznane.

Pariz, 20. aprila. Zunanji minister je izjavil tukajšnjemu japonskemu poslaniku, da bo dal zaželeno pojasnilo o bivanju ruskega brodevja ob obali Cochinchine, kakor hitro dobi o tej zadevi zanesljivih poročil.

Pariz, 20. aprila. "Agence Havas" poroča: Ako ima Japonska namen, protestirati pri francoski vladi zaradi bivanja ruskega brodevja v zalivu Kamrank, namen, o katerem pa zunanji minister še ničesar ne ve, potem ta protest do trenutka ni bil še vložen. Naše privatne informacije nam pa dovoljujejo zagotoviti da bo vlada Indokine napram brodevju Roždestvenskega ukrenila iste odredbe, kakor je to storila, ko so bile navzoče v zalivu Kamrank japonske križarke. (To je bilo v začetku marca. Ur.)

Pariz, 20. aprila. (7. uri 45 m. zvečer.) "Agence Havas" poroča: Japonski poslanik v Parizu dr. Motono je ravno pri zunanjem ministru Delcasséju storil korake, da obrne njegovo pozornost na navzočnost ruskih ladij pred zalivom Kamrank.

Berolin, 20. aprila. Japonska vlada je protestirala pri francoski vladi v ostri notji proti kršenju nevtralnosti. Položaj je kritičen.

Kje je rusko brodevje?

Tokio, 19. aprila. Vkljub temu, da niso sem došla nobena poročila, vendar menijo, da se baltiško brodevje nahaja še v zalivu Kamran ali v kaki drugi luki, kjer pričakuje združitev s tretjim brodevjem.

London, 19. aprila. "Daily Telegraph" poroča iz Honkonga, da poročata dva parnika, ki sta v nedeljo vozila tik ob zalivu Kamrank, da ondi nista videla ruskih ladij.

Pariz, 20. aprila. "Agence Havas" poroča: Rusko brodevje se nahaja že več dni izven francoskih voda.

Japonsko posojilo.

Tokio, 19. aprila. Japonska vlada bo v kratkem razpisala novo posojilo sto milijonov jenov.

Avstrijska policija v Bosni.

(Jugoslovanska korespondencija.)

Iz Sarajeva smo dobili brzjavno vest, da je policija zgodaj v jutro prišla v stanovanje urednikov "Srpske Riječi", Grgića in Čokorila, kjer je uvedla hišno preiskavo. Bog ve, kaj so policaji iskali — našli niso ničesar. — Ta slučaj je zelo značilen. Dunajsko časopisje neprenehoma vpije na "barbarsko" rusko policijo, a pri tem ne pomišlja, da je avstrijska policija v Bosni še veliko brezobzirnejša od ruske. V Bosni ne samo da vlada preventivna cenzura, nego morajo biti častnikarji vedno pripravljeni na hišne preiskave in na vse mogoče policijske šikane. S takimi policijskimi merami hoče si Avstrija pridobiti simpatije bosanskega prebivalstva! Pridobila si je pa vse kaj drugega kakor simpatije, ker v narodu je tako razpoloženje, da Avstriji ne bo dolgo pomagala niti policija niti vojska, niti neštevilne trdnjave in trdnjave, ki jih je sezidala po lepi Bosni in Hercegovini.

Pri zaključku. (Brzjavka našega sarajevskega dopisnika.) Policija je zaprla glavnega sotrudnika "Srpske Riječi", Čokorila, brez vsakega pouda, ker hoče vlada na ta način uničiti list.

Vojaška diktatura na Ogrskem?

Berolinski list "Germania", ki ima jako dobre zveze z dunajskimi višjimi krogi, je priobčila članek, v katerem se peča z zadnjimi izpremembami med avstrijskimi generali. List piše, da prebiva težko bolni nadvojvoda Jožef v reški okolici na hrvaškem ozemlju, njegov sin potuje v inozemstvu in nadvojvoda Friderik je bil premeščen iz Požuna na Dunaj. Na ogrskem ozemlju zdaj ni nobenega člana vladarske rodovine. "Germania" meni, da bo Galgotzy, bivši poveljnik 10. armadnega zbora v Premislju, imenovan za diktatorja na Ogrskem, če se opozicija ne bo udala. O Galgotzyju poročajo, da spada med najmožnejše, a tudi najodločnejše generale. Govori in razume mažarski in je kot rojen sedmograški Nemec ogrski državljani. Ta vest je sicer maloverjetna, a istina je, da je cesar v dopisu, s katerim je bil Galgotzy kot poveljnik 10. armadnega zbora odpoklican, namignil, da mu bo morebiti še poveril kako mesto.

Položaj na Ogrskem.

Disidenti so sklenili ustanoviti lastno stranko. Svoje seje so nameravali imeti v neki budimpeštanski vladarjevi palači, a

upravnistvo jih je obvestilo, da ne more odati prostorov v najem za politične namene. Vodilni politiki združene opozicije nameravajo imenovati za svojega namestnika Košutu, če bo ta vedno bolehal, kakor zdaj. Košut namerava imenovati za svojega namestnika Tallyja ali pa poslanca Gullnerja. Kljub svoji boleznij je baje izdelal Košut že načrt za izpremembo volilnega reda, kakor tudi novi carinski tarif za samostojno ogrsko carinsko ozemlje.

Narodni napredek ogrskih Saksoncev.

"Budapesti Hirlap" prinaša kaj zanimive podatke o velikem napredovanju ogrskih Saksoncev. Saksonci malo govori, a mnogo delajo, najbolj pa jim pomagajo pri narodnem delu lastni denarni zavodi in zelo razvito centralizovano zadrugišništvo. Najbolj si prizadevajo, da pokupijo mažarska posestva, ki so povečini silno zadolžena, posebno po saksonskih okrajih. Zadnja tri leta so kupili na dražbi tri ogrska posestva v obsegu 6500 katastralnih juter; saksonski denarni zavodi so jih potem razdelili na parcele od 5 do 10 juter in jih pod kar mogoče ugodnimi pogoji prodajali kmetom. V občini Cinkmanter je kupila neka saksonska banka zadnje mažarsko imetje v tem okraju in ga celo preplačala za 20.000 K, samo da ga iztrga Mažarom iz rok. Tako so si Saksonci v par letih osvojili trinajst malih občin (Tizenharomfaluj) in popolnoma izpodrinili mažarski živelj. Tudi na trgovinskem polju delajo Saksonci vztrajno in sistematično. Trgovski pomočniki, ki hočejo začeti samostojno trgovino, dobijo iz datnih podpor. Posedijo jim 4000 do 10.000 kron za najnižje obresti ali pa brezobrestno za deset let.

Med pogoji za dobavo pesojila so najvažnejši ti le: Mlad trgovec mora svojo trgovino odpreti v saksonskem selu, mora služiti saksonski propagandi in nameščati v svojo službo zgolj Saksonce. Niti oženiti se ne sme z Mažarko, ako hoče dobiti posojilo od saksonske banke.

Mnogo žrtvujejo Saksonci za svoj mladi naraščaj. Največ sinov pošiljajo v semenišče ali v pripravnico, ker tako najbolj služijo narodnim težnjam. Za doktorje in juriste jih študira samo toliko, kolikor jih je ravno treba v saksonskih okrajih, v drž. službo pa nikoli ne puste sina.

Na budimpeštanski univerzi imajo saksonski dijaki svoje društvo, svoje novine in knjige in veliko podpornih društev. Središče vsega narodnega gibanja in dela je v Sibinju. Mažarje je novejši čas kar strah, ker s svojo nestrpnostjo izzivljajo tako uspešen odpor.

Dogodki na Ruskem.

Berolin, 20. aprila. Iz Peterburga poročajo: Novo zaroto proti carici-vdovi so pravečasno odkrili. Med zarotniki je bila gospica Trepov, ki je izvršila samoumor, nadalje znana grofica Tenečeva in pa gospica Leontjeva. Pri Leontjevi so zaplenili več pisem, iz katerih so izvedeli za načrt zarotnikov. Leontjeva bi bila rada postala častna dama carice-vdove, da bi bila izvršila napad z bombo o velikonočnih praznikih.

Peterburg, 20. aprila. Policija je odkrila 10 tajnih tiskarn, v katerih so tiskali prekucijske oklice.

Krakov, 20. aprila. "Czas" poroča iz Peterburga: Ministrski odbor je sklenil po dvadnevni seji, da se vpelje v ljudskih šolah na Rusko-Poljskem poljščina kot učni jezik, v srednjih šolah pa bo ostala ruščina. Določba, da se Poljaki ne sprejemajo v državne službe, ostane v veljavi. Izpremenjena pa bodo zakonska določila, ki prepovedujejo Poljakom nakupovanje zemljišč.

Varšava, 20. aprila. Veliko preseenečenje je vzbudila vest, da so zaprli znanege arheologa in pisatelja Adama Niemcewskiego. Obdolžen je, da je na svojem posestvu agitiral med poljskimi kmeti za veliko poljsko misel. Zaprt je v zaporu, kjer so zaprti kmetje in navadni hudoelci.

Jelizavetpol, 20. aprila. Vsled stavke železničarjev je ustavljen železniški promet. Mesto je že štiri dni brez pošte. Guverner je uradno naznanil, da ima stavka zgolj gospodarski značaj.

Berolin, 20. aprila. "Lokalanzeiger" poroča iz Moskve: Vdova rajnega velikega kneza Sergija bo ostala do srede mesca julija v Moskvi, da bo spremila truplo svojega soproga v Peterburg, kjer bo stalno pokopana. Po pogrebu se bo velika kneginja stalno naselila v Nemčiji.

Proskurov, 20. aprila. V 50 vasi kameneškega, podolskega in proskurovskega okrožja se poslali vojaštvo, ker se kmetje bunijo.

Peterburg, 20. aprila. Zagovornik Gorkega, Grusenberga, je priobčil zagovor Gorkega, v katerem naglašja, da je obtožba proti Gorkemu velika napaka. Gorki je namreč opisal peterburške dogodke dne 21. in 22. jan. in je v opisu pozval vse ruske državljane na boj proti sedanjemu zistemu. A spis ni bil objavljen, ker ga je že prej zaplenila oblast.

Na Balkanu.

Makedonski vstaški odbor v Sofliji je obsodil na smrt grškega konzula v Monastiru in grškega metropolita v Kastoriji. O obsodbi so obvestili oba obsojenca.

Iz Catigrađa poročajo, da se je branil podpisati povelje za najetje posojila na Francoskem šajk ul Islam Mazabata. Francozi trdijo, da bo danes sultan izdal tozadevno odredbo.

Kakor poročajo iz Belgrada, ministrstvo ne bo odstopilo, ker je kraljev svetovalec in zasebni tajnik, Nenadović, vložil prošnjo za odstop. V prošnji navaja za vzrok odstopa dejstvo, ker je bil v vladnih listih obdolžen, da je spletkaril pri najetju posojila. Kralj bo najbrže dovolil, da odstopi Nenadović.

Na Srbskem je na več krajih povoden. Na progi Niš-Vranja je povodenj razdrnel neki most, vsled česar je ustavljen tovorni promet.

Na Srbskem imajo zopet, kakor poroča "Stampa", novo častniško afero. Med častniki v Požarevcu so se pojavila jako resna znamenja nezadovoljnosti. Vlado je to jako neprijetno dirnilo in Stojan Protić je takoj odpotoval v Požarevac, kjer se mu je posrečilo poravnati zadevo.

Stavka italijanskih železničarjev.

Italijanski tajnik za javna dela je 20. t. m. predložil senatu po zbornici odobreni zakonski načrt o podražavljenju železnic. Senat je sklenil o predlogi nujno razpravljati. Včerajšnji ital. jutranji listi so poročali, da pojenjuje stavka železničarjev. V Rimu je položaj dovoljen; v Bologni vozijo malone vsi navadni osebni in tudi nekaj tovornih vlakov; v Benetkah je popola osebni kakor tudi tovorni promet; iz Milana vozijo redno vlaki na proge ob Jadranskem morju. Stevilo vlakov na progah ob Sredozemskem morju so zvišali. Cele na jugu Italije, kjer je vzburlila stavka, se je izboljšal položaj. Iz Neapelja so pričeli dne 20. t. m. zopet redno voziti brzovlaki v Reggio di Calabria. Iz Foggie vozijo redno osebni vlaki. Na Siciliji je položaj trajno ugoden, le v Kataniji stavka nekaj strojevodij in kurjačev, a kljub temu se vrši promet še precej redno. Železniški ravnatelj Smolka je izdal odlok na stavkujoče železničarsko osebje, v katerem jim preti z disciplinarnimi kaznimi. Grenadirji taborijo na rimskem kolodvoru in stražijo čakalnice. Potniki ne morejo vzeti seboj na potovanje prtljage, ker manjka voz za prtljago. Stavkujoči železničarji pozdravljajo vlake z žvižganjem in kričanjem. V Milanu so prijeli 20 železničarjev, ker so poizkušali preprečiti, da bi se bili odpeljali trije tovorni vlaki. Železniška družba za proge ob Sredozemskem morju je pričela 19. t. m. nastavljanje novo osebje in je 80 kurjačev imenovala za strojevodje. Stevilo v Italijo prihajajočih tujcev se je močno zmanjšalo. V Neapolju je pričelo primanjkovati meso. Poskočile so cene živilom. V Benetkah, Ravenni, Padovi in Terni je stavka končana. Socialistični poslanci so včeraj sklenili pozvati stavkujoče, naj končajo stavko.

Arnavtski napad na Prizren.

(Jugoslov. koresp.)

Arnavti so že dalj časa pretili, da kanije oboroženi napasti Prizren. Zato se je prizrenska posadka pomnožila, toda Arnavti so 13. t. m. v velikem številu napadli vojsko, ki je bila skupljena okoli mesta. Razvil se je ljut boj in šele topništvo, ki je prišlo pehoti na pomoč, je razgnalo Arnavte. Arnavti so se sicer umaknili, toda ni izključeno, da zopet napadejo Prizren in porazijo posadko. Če pa se jim to ne bo posrečilo, bodo tem huješ palili in ropali po okolicah. Po selih bodo morili, da bo groza. Med vsemi slevanskimi okraji je najbolj na slabem kosovski vilajet, kjer se še niso uvele reforme, ki vendarle precej zboljšujejo stanje krščanskega prebivalstva.

Maroško vprašanje v francoski zbornici.

V francoski zbornici je 19. t. mes. izjavil Jaurès, da je Delcassejeva politika povzročila resne težkoče. Potrebno je sporazumljenje med Nemčijo in Francosko. — Jaurès je očital ministru za vnanje stvari, da s svojim molkom poostrejuje položaj. Delcassé je izjavil, da je maroška vlada dne 5. t. m. načelno odobrila francoske predloge. Pogajanja se nadaljujejo.

Nemškemu poslaniku je rekel, da mu je pripravljen dati obširnih pojasnil, ako jih bo zahteval. Rouvier je izjavil, da soglašja z Delcasséjem. Na vzhodu je Francoska storila vse, da varuje nevtraliteto. Pressence je rekel, da bo srečen, če ne bo Francoska glede maroške zadeve ponižana.

Dnevne novice.

Stolni kaptol djakovski nam

je poslal naslednjo zahvalo: Odasvuda, osobito iz svih krajeva Hrvatske, od braće Slovenaca i Srba, Čeha i Poljaka, prispjele su ovom kaptolu i svedjer još stižu nebrojeni pismeni i brzojavni izrazi saučešća nad smrću velikoga biskupa a najvećega narodnoga dobrotvora Josipa Jurja Strossmajera, tako, da ovaj kaptol uz najbolju volju nije u stanju svima i svakomu napose zahvaliti se. — Zato podpisani kaptol moli, da svi p. n. predstavnici naših crkvenih i svjetovnih oblasti, predstavnici gradova i obćina, razna društva i korporacije, kao i pojedina p. n. lica, koji su tom žalobnom prigodom kondolirali, primiti izvole ovim putem njegovo duboko osjećanu zahvalnost sa usrdnom molbom, da tu svoju plemenitu sućut očituju pobožnim svojim molitvama, da Svevišnji i pomiluje plemenitu dušu pokojnika, i da djakovačkoj biskupiji dade apoštolskoga muža, koji će, dostojan nasljednik biskupa Strossmajera, ljubav prema sv. vjeri vazda spajati sa ljubavlju prema hrvatskoj domovini.

— **Solske vesti.** Definitivno so nastavljeni: Katarina Valenčič na Premu, Stefaniya Kokalj v Košani, Marija Močnik v Zireh, Anton Šeme v Starem trgu pri Ložu. — Vpokojena je na lastno prošnjo učiteljica J. Fortuna v Cerknici. — V dvorazrednici razširijo šolo v Jaršah in St. Juriju pod Kumom, v trorazrednice pa šoli v Suhorju in Breznici. — Suplentka na šoli v Dobropolju, Marija Pogačnik, je imenovana za provizorično učiteljico v Loškem Potoku.

— **Osebnost vest.** Konceptni praktikant v vladni službi na Kranjskem je postal absolvirani pravnik g. Artur Wurzbach pl. Tannenberg.

— **Otroka ubilo.** Janez Gartner iz Torka v okraju Škofjeloškem je valil dne 18. t. m. blizu domače vasi z nekega griča hlode. V bližini se je nahajal 7 let stari deček Janez Torkar, katerega je neki navzdol valeči hlood tako nesrečno zadel, da je otrok na mestu umrl.

— **Sestanek Sodalitatis vrhniške dekanije** bo prihodnje srede dne 26. t. m. ob 10. uri zjutraj v Polhovem Gradcu.

— **Sodalitas SS. C. J.** za dekanijo Stara Loka ima svoj mesečni shod v sredo 26. t. m. na Trati ob pol 11. uri dopoldne.

— **Iz Starega trga pri Poljanah.** V svoji 60., 65. in 67. številki je „Slov. Narod“ podpisanega kar obsul z lažmi. V 60. številki je dopis bivšega nadučitelja Grossa, kateri piše med drugim tudi to-le: „Na večer okoli devete ali desete ure pridrvi se pred šolo — in to se je skoraj vsak večer zgodilo — cela tolpa surovih pijanih pobalinov-razgrajčev. Tam pred mojim stanovanjem napravijo pravi peklenski dirndaj: vpijejo, deró se, tolčejo, mečejo v šolska okna drobni pesek, kličejo mi vsakejake zbadljive priimke, plešejo, bijejo z nogami ob tla itd., tako da mi ni bilo moč očesa zatisniti.“ In kdo je bil kriv tega, v resnici obsodbe vrednega divjega počenjanja po „Narodovi“ modrosti? Kaplan. Zakaj? „Favorž je komaj deset korakov od šole in kaplan je slišal to postopanje z Grossom.“ — Udarimo zato po kaplanu, kakor bi bila kaplanu všeč taka nečuvstva podivjanost in bi bil zamogel v istih okoliščinah očesi zatisniti! Toda list „intelligence“ je čez pet dni pa že pozabil, kar je pisal v 60. številki. Ker se je kaplan ustavil divjemu počenjanju „surovih pobalinov-razgrajčev“, ga pa „Narod“ zopet napada in laže, da se vse kreše. Početje, katero je v 60. številki vse ogorčen označil kot „peklenski dirndaj“, mu je v 65. številki „burka, katero so uganjali sebi in drugim v zabavo pobalini-razgrajči“ kot „našemljenci“ na pustno nedeljo. Seveda ta dan se je šlo proti Mar. družbi, in proti tem se sme itak vse. — Naj pojasnim to „zabavo“! Že med popoldansko službo božjo istega dne so hodili našemljeni „pobalini-razgrajči“ po vasi. Po dokončani službi božji je imela dekliška Marijina družba v zakristiji še svoj običajen mesečen shod. Našemljenci, po številu do 25 so se zbrali medtem v bližini kakih 150 korakov do cerkve. Komaj se iz zakristije prikažejo prva dekleta do njih, pa se vsuje našemljena tolpa „pobalinov-razgrajčev“ mednje in jih začne grabiti, groziti s kolci in biči, jim zastavljati ceste z rokami, da ne morejo naprej. Nekaj deklet je uteklo naprej; večina se je povračala nazaj proti cerkvi. Videč ta prizor in na prošnjo pri župnišču stoječih deklet, da bi jih čez vas nekoliko spremil, da se jim ne bi kaj hudega pripetilo, se grem hitro preobleč in nato stopim pred podivjano tolpo. A moje pomirjevalne besede, da naj bodo pametni

da mora biti cesta prosta in da morajo iz cerkve odhajajoče ljudi pri miru pustiti, niso nič izdale. Nasprotno se je približal še proti meni zastavonoša našemljencev in začel je sukati palico zastave proti meni, kakor bi me hotel udariti. V istem hipu zagrabim palico in jo prelomim. „Pobalini-razgrajči“ uvidevši, da se strahovati nikakor ne dam in je med tem še pristopilo vmes par drugih mož, so odstopili. Na to so dekleta in druge žene šle na moj poziv proti domu in jaz sem šel v družbi enega Starotrzana še deset minut hoda za odhajajočimi ljudmi. Vse drugo, kar je „Narod“ poročal svoji „inteligenci“ o tem, je povsem zlagano. Zato je pa tudi odveč, da bi zavračeval ostale laži „Narodove“ glede tega dogodka v 65. št. Pač pa hočem omeniti par lažij še iz 67. štev., v kateri se pogreva po leg istih lažij kakor v 65. št. še druge. „Narod“ pravi, da sem zahteval „vstopnino“ za Marijino družbo, da „je šla večina družstvenikov k meni, da naj jih izbrisem“. Oboje je laž. Izbrisal se ni niti eden družstvenik, pač pa je bilo na Jožefovo sprejetih na novo še 7 deklet in na praznik Marijinega oznanjenja še 9 mladeničev. Laž je tudi, da sem ustanovil izobraževalno društvo Liberalnemu piscu je menda od ljubljanskega škofištva zaukazano stanovski poduk materam glede vzgoje otrok „izobraževalno društvo“. Laž je tudi kar list „intelligence“ piše o mojem zadnjem govoru pri tem poduku. Nad 300 žen je bilo navzočih, ki vsak dan lahko pričajo proti „Narodu“. Laž je tudi, da sem na pustni dan sprevaljal predgrajska dekleta od Starega trga do Predgrada, res je le, da sem šel isti dan obhajati nekega bolnika v Predgrad. Pri pomnim še to, da so poslali več „Narodovih“ številk v faro s temi dopisi. Zato sem pa omenjene laži na praznik Marijinega oznanjenja s prižnice pred celo faro zavrgel. Ljudstvo: dekleta in mladeniči Marijine družbe; žene, ki so bile pri poduku; Predgrajci, pri katerih sem se ponudil na pustni torker popoldne, so se z največjim ogorčenjem zgražali nad takimi lopovskimi napadi in me prosili, da naj si iz tega ničesar ne storim. Tako je „Narod“ dosegel ravno nasprotno, kar je nameraval. Kar sem odgovoril dobrim ljudem, to povem lažnjivemu „Narodu“ h koncu, da me njegove laži nikoli ne bodo oplašile v mojem delovanju in da mi njegovi napadi le še bolj podžigajo pogum, da bom s podvojenimi močmi še bolj vse sleparstvo liberalcev pavsod in ob vsaki priliki pojasnjeval. — Janez Hrovat, starotrški kaplan.

— **Staro železo in gradivo** se bode prodajalo pri c. kr. ravnateljstvu drž. železnic v Beljaku. Ponudbe do 15. maja. Pogoji so bili objavljeni v Wiener Zeitung. Izvedo se tudi pri ravnateljstvu v Beljaku.

— **Konferenca Sod. Ss. C. J.** za ribniško dekanijo bo velikončno sredo, dne 26. t. m. na Velikih Poljanah. Začetek ob 10. uri.

— **Ogenj.** V Smerjenju pri Želimljah je 18. t. mes. krog pol šeste ure popoldne nastal ogenj. Vnelo se je — ne ve se kako — v listniku Stražišarja — vulgo Skindra. Par korakov od tam je bilo dokaj ljudi — tesarjev in delavcev, ki so stavili ostrešje na hišo Novakovo. Zapazili so hitro ogenj in priskočili gasiti. Ali ogenj je šinil bliskoma skozi slamnato ostrešje in naenkrat so bila v ognju poslopja petero posestnikov. Vsa poslopja stoji tikoma drugo ob drugim in so bila vsa s slamo krita. Ljudstvo je pritisnilo od vseh krajev, pa se ni dala rešiti niti vsa živina niti obleka, ne gospodarsko orodje. Pogorelo je do tal. Pogorela jim je mrva uprav nabavljena strelja in mnogo žita. Zavarovani so bili sicer vsi, pa za tako majhne vsote, da se bodo z njimi sila malo opomogli. Ker so resnično revni in so prav isti pred nekaterimi leti tudi že pogoreli, da so se komaj nekoliko opomogli, trkamo tem potem na usmiljena srca in prosimo zanje miledarov. Najmanjša pomoč bo zanje velika tolažba v obupnem stanu — Zlasti se obračamo tem potem na preč. župne urade, ki naj blagovolijo ukreniti, da se ob velikonočnih praznikih zberejo vsaj s puščico male vsote in blagovolijo poslati župnemu uradu v Želimlje, pošta Ig, da se razdelijo med bedne pogorelece, katerim bo hitra pomoč v groznem udarcu najboljša tolažba. — Vsem blagim darovalcem naj je plačnik dobri Bog in hvaležna srca ubogih sirot. — Fr. S. Finžgar, župnik.

— **Spolirana denarna pisma.** V Trstu so aretirali na obvestilo iz Celja 34 let starega poštnega ambulančnega ekspeditorja Rudolfa Nemca. Pri hišni preiskavi so našli del nekega v Budimpešti oddanega pisma. Nemec je sumljiv, da je bil udeležen pri spoliranju pisem. Nemec je oženjen in oče šestih otrok.

— **V Gradiški** je sedaj zopet mir. Pri nemirih je bilo ranjenih pet kaznjencev.

— **Samostojnost državnih pravdnistev.** Pravosodno ministrstvo namerava uvesti samostojna državna pravdnistva. Pred kratkim je pravosodno mini-

strstvo naznanilo, da bo izdalo posebna navodila za državna pravdnistva.

— **Izpremembra predpisov za finančno stražo.** Finančno ministrstvo je izdelalo nove predpise za finančno stražo. Predpise bo moral potrditi še vladar. Z novimi določili se finančna straža ne strinja popolnoma in bo presila drž. zbor, naj posreduje v prilog finančne straže.

— **Strela je ubila** v Koprniku posestnikovega sina 20letnega Janeza Glavina, ki je stal na pragu očetove hiše.

— **Zveza jugoslovanskih učiteljskih društev** bo imela letošnji občni zbor dne 13, 14. in 15. avgusta v Pulju.

— **Redek slučaj smrti.** Zakonska Jakob, krčmar v Renčah po domače Pepe pri Lukežičih in njegova žena sta umrla v teku 36 ur za pljučnico. Oba sta bila pred enim tednom še zdrava. Žena je umrla dne 15. aprila v starosti 63 let in mož pa 17 aprila, star 70 let.

— **Ustrelil se je** v Mariboru 37letni kovač Alojzij Težak iz ptujske okolice.

Ljubljanske novice.

lj **Papežev blagoslov** bo v nedeljo po slovesni sv. maši podelil v ljubljanski stolnici premil. gospod knezoškof ljubljanski dr. Anton Ben. Jeglič.

lj **Na Veliko soboto** bodo v stolnici ob štirih slovesne jutranjice in potem velikonočna procesija. Red procesije je ta: 1. Rdeče bandero vstajenja; za njim možki. 2. Belo bandero naše ljube Gospe; za njim ženstvo s prižganimi svečami. 3. Vojaška godba. 4. Zastopi: a) mestni magistrat in odbor, b) trgovska zbornica, c) poštini uradniki, finančni, gimnazija, sodni itd., d) dež. odbor. 5. Frančiškani, duhovščina in prem. g. knezoškof z Najsvetejšim. 6. C. kr. deželna vlada.

lj **Redni pouk** v otroškem vrtcu in v I., II. in III. razredu obeh vadic tukajšnjih c. kr. učiteljskih se zopet prične v sredo 26. t. m.

lj **Pasji kontumac v Ljubljani.** Pred nedavnim je neki tukajšnji hišni gospodar izročil svojega psa konjaču, ker je vsled grizljivosti žival bila sumljiva glede stekline. Na Dunajski visoki šoli za živinozdravnike, kamor so se možgani ustreljenega psa bili poslali v preizkušnjo, se je konstatovalo, da je bil dotični pes stekel. Vsled tega proglasi se takoj za Ljubljano in okolico pasji kontumac. Občinstvo pa se opozarja, naj pazi na sumljive pse.

lj **Žepna tatvina.** Včeraj dopoldne je ukradel neznan tat škofiji Ivani Smukovi, posestnici iz Mirke, iz žepa črno denarnico z 22 kronami.

lj **Tatvini.** G. Ivanu Dolinarju je bilo ukradenih iz prodajalne mize 40 kron. Osumljenka je znana. — Včeraj je ukradel prodajalki čevljev g. Pezdirjevi, mimoidoči Valentin Marn iz Sneberjev par čevljev. Marna je policija areovala.

lj **G. Orželski** bo prihodnji mesec gostoval v Sopronju. Sedaj v družbi g. Danila, gospe Danilove, g. Betetto in gdč. Hočvar gostuje po Hrvaškem.

lj **Zastonj bi bila rado imela šunko.** Neka 16letna deklica je prišla danes dopoldne k sušilcu mesa g. Jožefu Röttigu v Gosposkih ulicah in zahtevala šunko. Imela je tudi fingirano pismo neke dame. Ko si je deklica šunko izbrala, jo je hotela odnesti. Röttig ji pa tega ni dopustil, češ, da bode šunko že sam poslal gospej. Ko se je Röttig pozneje pri dotični dami povprašal, je li res naročila šunko, se je prepričal, da bi bil kmalo postal žrtve prebrisane tatice. Policiji je baje osumljenka znana.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 21. aprila. Cesarjeva unukinja Elizabeta Windischgratz je srečno povila princa.

Dunaj, 21. aprila. Na Semeringu je danes trčil tovorni vlak v poštini vlak. En voz poštnega vlaka je skočil iz tira. Stirje potniki so lahko ranjeni.

Gradec, 21. aprila. Višji deželno-sodni svetnik Neuhold je disciplinarno umirovljen, ker se je dognalo, da je resnična obdolžitev, da je njemu zaupanega otroka svojega svaka spravil ob vse premoženje in se premoženja sam polastil.

Inomost, 21. apr. V Pusterški dolini, posebno v Toblachu je najeto mnogo stanovanj za ranjene ruske častnike, ki pridejo tja junija meseca.

Rim, 21. aprila. „Tribuna“ poroča iz Zadra, da avstrijska vlada laškega vseučilišča ne bo ustanovila ne v Trstu, ne v Roveredu, ampak v Zadru. (?)

Trst, 21. aprila. Na učiteljskem zborovanju so sklenili resoluciji, da se italijanska pravna fakulteta iz Inomosta prenese

v Trst in tu ustanovi še filozofična fakulteta ter italijansko učiteljsko.

Trst, 21. aprila. Dunajski poštni ambulančni uradnik Rudolf Nemec je bil. tu aretiran, ker so našli zopet ob železniški progi kup spoliranih pisem, ki so z ozirom na poštini pečat mogla biti vržena le iz vlaka, s katerim se je Nemec pripeljal v Trst. O preostankih raznih pisem, katere so našli pri njem, ne more nič jasnega povedati. Nemec bo izročen okrajnemu sodišču v Celju. Preiskava bo morala tudi dognati, kako je bilo Nemcu mogoče, vreči iz voza zavitek pisem, ne da bi ostali uslužbenci tega ne opazili.

Kanea, 21. aprila. Princ Jurij je včeraj otvoril kretske zbornice. Princ je izjavil, da se z nemiri koristi le dušmaninom. Vse reforme, ki bodo zakonito sprejete, bodo sankcionirane. Ko je princ odšel, je zbornica z velikanskim navdušenjem soglasno sprejela resolucijo za zedinjenje Krete z Grško in izrekla princu udanost. Poslanci so prisegli na ime grškega kralja in na grško ustavo. Svoj sklep so naznanili zastopnikom velevlasti. V pokrajini je bilo več shodov, na katerih se je preklamirala aneksija z Grško.

Rim, 21. aprila. Stavko železničarjev smatrajo za končano

Peterburg, 21. apr. Židje v Mohilevu so naznanili, da se boje protižidovskih izgrediv. Sirijo se hujskajoči oklici.

Varšava, 21. aprila. Včeraj zvečer je nekaj anarhistov vdrló v dve predmestni hiši. Enega hišnega oskrbnika so iz maščevanja umorili, drugega pa nevarno ranili. Na begu so streljali iz revolverjev in eno osebo ranili.

Pariz, 21. apr. Mont Pelee ne kaže nobene delavnosti več.

London, 21. aprila. Iz Peterburga poročajo, da vsi ruski dopisniki na bojišču poročajo, da so dovršene japonske priprave za prodiranje proti severu. Sodi se, da bo maršal Ojama po enomesečnem počitku zopet začel živahnejše operacije. Ker Japonci preganjajo Kitajce iz sel, ležečih ob cesti proti Kirinu, se iz tega sklepa na skorajšnje japonsko prodiranje.

Peterburg, 21. apr. Japonci prodirajo proti severu pod generalom Akiama. — Pričakuje se bitka. „Rusj“ pravi, da bo prva velika bitka med Harbinom in Vladivostkom. Japonska konjica in artiljerija z velikimi četami Hunhuzov se bliža.

Sangaj, 21. aprila. „Askoldu“ so naložile tri ladje premoga. „Askold“ je sedaj tako prebarvan, da je podoben ameriški ladji. Tudi stroje ima vse popravljene. Tri kitajske vojne ladje so dobile povelje, naj pazijo nanj.

Pariz, 21. aprila. Delcassé je včeraj napram nekaterim poslancem izjavil, da je Roždestvenski že v sredo zapustil Kamran. Iz Saigona pa prihaja poročilo, iz katerega sledi, da Roždesvenski še ni zapustil luke Kamran, ampak je skoro gotovo v luki skrit. Nekateri trdijo, da je bil predvčerajšnjim še vedno tam.

Washington, 21. aprila. Japonska je naznanila ameriškim Združenim državam, da je Francoska kršila nevtralnost, ker je dovolila, da je Rusija porabila luko Kamran za svoje opirališče.

Jokohama, 21. aprila. Pisava japonskih listov proti Franciji je vedno srditejša. Časopisje zahteva, da se mora kršnju nevtralitete napraviti konec.

Peterburg, 21. aprila. „Rusj“ pozivlja Francoze, naj pomagajo Rusom v Vz. Aziji, ker je to v njih lastnem interesu.

Pariz, 21. aprila. „Matin“ poroča iz Peterburga: Pomorski štab izjavlja, da je neosnovana vest, da bi se brodovje Nebo-gatova nahajalo še pri otoku Sokotra. Brodovje je že v Sundski ožini ter se v kratkem združi z brodovjem Roždesvenskega.

Pariz, 21. aprila. Poslanec Pressensé namerava interperirati, zakaj pušča Francija Ruse toliko časa v svojem vodovju.

Peterburg, 21. aprila. Stoidvajset vrst severozapadno od Kuangsunci so videli 6000 Hunhuzov in oddelek Japoncev z 22 topovi.

Peterburg, 21. apr. Akiamovi jez-deci so zasedli Godijadon.

Potrli globoke žalosti naznanjamo, da je naša ljuba mati, sestra, teta, stara teta, gospa

Barbara Mader

zdravnikova vdova

po dolgi in mučni bolezni, previdepa s svetimi zakramenti za umirajoče v 83. letu starosti, danes, dne 21. aprila kmalu po polnoči mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb se vrši v nedeljo, dne 23. aprila ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti Gosposke ulice 2.

Drago pokojnico priporočamo v pobožen spomin in molitev.

Ljubljana, 21. aprila 1905. 828

Mesto vsakega posebnega oznanila.

Zahvala. 827

Za iskrene dokaze iskrenega sočutja, ki so došli od vseh strani povodom smrti mojega iskreno ljubljene soproga

Andreja Fessi

kakor tudi za krasne darovane vence in častno spremstvo na zadnjem potu izrekam svojo najtoplejšo in najboljšo zahvalo.

Sv. zadošna maša se bo brala v stolnici sv. Nikolaja.

Ljubljana, 21. aprila 1905.

Valerija Fessi roj. Krebs.

Z žalostnim srcem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je moja ljubljena soproga, gospa

Amalija Židanek

roj. Cestnik

v dobi 49 let, danes ob 1. uri popoldne po dolgi mučni bolezni mirno v Gospodu zaspala.

Šmartno pri Litiji, 20. aprila.

819

Fr. Židanek,

c. kr. orož. stražmojster v. p. soprog.

Urarskega pomočnika

sprejme takoj

Gabrijel Ambrožič na Jesenicah, Gorenjsko. 804 5-3

Radi

izredno prenapoljenega skladišča prodajam vse blago pod lastno ceno:

Obleke za gospode, dečke in otroke

iz najmodernejšega blaga in najlepše prirojene. Izvirni angleški poravniki in športne suknje najnovjših modnih barv, kakor tudi angleški modni telovniki od 3 K naprej. 733 6-5

Istotako velika izbira klobukov in slamnikov, srajc in kravat.

Damske volnene obleke

najnovjše fašone že od 10—K, kakor tudi jopiči, paletoti, mantile, plašči, krila, bluze najnovjšega kroja po čudovito nizkih cenah.

Angleško skladišče oblek **O. Bernatovič**, Ljubljana.

Slaščičarna J. GOTTHARD Ljubljana

na Starem trgu šte. 6.

Za Veliko noč! Izborne pince in potice, najfinejše torte in pecivo.

Najnižje cene! Veliko novosti! Najnižje cene!

Mickiewicz in Vegova torta. o Krasne bonboniere in atrape. Prekupovalce opozarjam posebno na svoje pince, ki so izdelane izborno.

Dajem znaten popust!

„Pri solncu“

Priporočam prečistiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo najboljših in najcenejših

umetnih cvetlic, šopkov za cerkveno in domačo porabo, nagrobnih vencev s trakovi.

Za kupčevalce na debelo najnižje cene.

Vezanje cvetlic in šopkov točno in po najnižjih cenah.

Istotam so v zalogi vse potrebščine za krojače in šivilje, dalje rokavice, nogovnice in kravate najboljših vrst, različne srajce, mnogo belega perila itd.

Za obila naročila se priporočam **Katinka Widmayer**

618 4-2

„pri solncu“ za vodo v meščanski palači.

Prečistiti gg. novomašniki znižane cene!

Za vodo.

Radi preselitve

prodaja po znatno znižanih cenah:

Klobuke, slamnike, čepice kravate in vse druge predmete

ter se priporoča spoštovanjem

G. ČADEŽ Ljubljana, Stari trg šte. 4.

Za prekupovalce po tovarniških cenah!

Nova Panonija! Radovljica!

Kdor hoče piti doma

zdravo, čisto naravno vino

dobi ga pri podpisanemu, in sicer:

Rudeče navadno vino lit. 24 kr.

Pinelo „34“

Istrski teran „36“

Proseško vino v buteljkah.

Odjemalcem v mestu in na deželi se toplo priporoča 810 3-1

Fran Fajdiga v Radovljici

na trgu št. 37 nekdanj „Pri Joži“.

Hotel Lloyd.

Velikonočni ponedeljek

dne 24. aprila 1905

povodom

otvoritve vrta

koncert

mestne društvene godbe

od 9. do 12. ure opoldne.

—O— 829 2-1

Vstopnina prosta.

Otvoritev le pri lepem vremenu.

800 4-3 **Ribniški**

semenski fižol

ima naprodaj **Matija Križman** v Ribnici.

Mednarodna panorama

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Fotoplastiška umetniška razstava.

V soboto, 15. aprila 1905: 808

Zadnji dan razstave

Najnovjše slike

Jeruzalema.

Razstavljeno od ned. 22. do vstv. sob. 29. aprila:

Zanimivo potovanje po

slikoviti ital. rivieri.

Zahtevajte pri nakupu

671 60-69

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je

zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Varstvena znamka.

Dobiva!

se povsod